

Почуєва Валентина Вікторівна
кандидат педагогічних наук, доцент
Харківський національний університет внутрішніх справ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Pochuieva Valentyna Viktorivna
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor
Kharkiv National University of Internal Affairs

CURRENT TRENDS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Анотація.

У статті розглядаються сучасні тенденції викладання іноземних мов, що спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів вищих навчальних закладів шляхом використання проектною технології, кейс-технології, дистанційного навчання, ІКТ, що підвищує творчу активність студентів та передбачає як посилення практичної спрямованості освіти, так і розвиток особистісних якостей студентів, а також сприяє формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців.

Abstract.

The article examines modern trends in teaching foreign languages, which are aimed at activating the educational and cognitive activities of students of higher educational institutions through the use of project technology, case technology, distance learning, ICT, which increases the creative activity of students and provides for strengthening the practical orientation of education, as well as development of personal qualities of students, and also contributes to the formation of professional competence of future specialists.

Ключові слова: професійне спілкування, кейс-технологія, міжпредметні зв'язки, компетентність, самостійність, мотивація, активізація, творчість.

Keywords: professional communication, case technology, interdisciplinary connections, competence, independence, motivation, activation, creativity.

Соціально-економічні відносини, що динамічно розвиваються, зумовлюють становлення комплексу нових вимог до рівня і змісту вищої освіти, стратегічним завданням якої є формування компетентного фахівця. В умовах сьогодення система освіти повинна формувати такі важливі якості випускника як ініціативність, мобільність, гнучкість, динамізм і конструктивність. Майбутній професіонал повинен мати прагнення до самоосвіти впродовж всього життя, володіти новими технологіями і розуміти можливості їх використання, бути здатним на самостійні рішення, вирішувати проблеми і працювати в команді, адаптуватися в соціальній і професійній сфері.

Виховання такої соціально і професійно активної особи вимагає від педагогів сучасної школи застосування ефективних методів, прийомів і форм роботи. Щоб сформувати випускника компетентного в усіх потенційно значущих сферах професійної освіти і життєдіяльності, необхідно застосовувати активні методи навчання, технології, що розвивають, перш за все, пізнавальну, комунікативну і особистісну активність майбутнього фахівця. [1, с. 73]

Одним из вєдущих напрямків в плані вирішення цього завдання є використання методу проектів. Основна мета методу проектів – інтегрувати професійну підготовку з різних навчальних дисциплін для встановлення більш міцних міжпредметних зв'язків, а також для більш тісної взаємодії теорії з практикою в педагогічній діяльності. Виховна

цінність методу проектів полягає у використанні самостійної проектувальної діяльності студентів як важливого засобу їх професійного становлення та формування таких особистісних якостей, як працездатність, цілеспрямованість, креативність, комунікативна культура.

Метод проектів дозволяє вирішити такі методичні завдання: актуалізувати міжпредметні зв'язки у процесі навчання; більш повно реалізувати взаємозв'язок теорії та практики в навчально-професійній діяльності; підвищити рівень засвоєння знань і умінь; підвищити активність студентів як суб'єктів навчального процесу, підсилити роль самоосвіти, самонавчання, саморозвитку; цілеспрямовано формувати професійну компетентність. [2]

Характерними особливостями методу проектів є інтегрованість, проблемність і контекстність. Інтегрованість означає оптимальний синтез концепцій засвоєння знань і теорій, що склалися у системі освіти. Проблемність характеризує проблемний характер методичних задач, що розв'язують студенти. Контекстність означає інтеграцію навчальної, наукової та практичної діяльності майбутніх фахівців. [3]

Одним із засобів підвищення ефективності формування у студентів умінь та навичок ділового спілкування є навчання з використанням кейс-технології. В основі кейс-технології лежить ідея інтегративності, яка розуміється як можливість і необхідність врахування й об'єднання в цілісній технології навчання наступних найістотніших вимог,

як-от: активізація пізнавальної діяльності студентів, застосування індивідуальних і групових форм роботи, розвиток автономності студентів, моделювання професійного спілкування, поєднання комп'ютера з іншими засобами навчання.

Однією з основних особливостей роботи з діловими ситуаціями є їхній широкий міждисциплінарний характер. Займаючись аналізом конкретної ділової ситуації, студенти мають осмислити матеріал, запропонований у кейсі, самостійно виявити проблему та запропонувати її вирішення. Таким чином, забезпечується розвиток самостійності та ініціативи, вміння орієнтуватися у широкому колі питань, пов'язаних із різними аспектами професійної діяльності.

Навчання ділового спілкування з використанням кейс-технології потребує розвитку таких професійно-комунікативних умінь, як: а) вміння сприймати та оцінювати інформацію, що надходить у вербальній та невербальній формі; б) вміння проводити діагностику та аналіз проблеми; в) вміння формулювати та логічно будувати висловлювання з дотриманням норм мови; г) вміння брати участь у дискусії; д) вміння брати участь в ухваленні колективного рішення. [4, 5]

Характерними рисами кейсу як навчального завдання є такі:

– двоплановість, оскільки це одночасно і вид певного професійного практикуму, і педагогічна технологія, внаслідок чого вирішення спеціально поставленого завдання передбачає формування як професійних, так і власне комунікативних умінь;

– максимальна наближеність до реальних умов професійної діяльності з практичним використанням норм іноземної мови у конкретній ситуації;

– активізація мисленнєвої діяльності студентів у зв'язку з необхідністю швидкого використання раніше отриманих професійних та мовних знань та іншомовних умінь;

– активізація творчого пошуку, спрямованого на знаходження оптимального професійного варіанта вирішення та його лінгвістичного оформлення;

– розвиток умінь аргументації, що дозволяють довести правомірність знайденого рішення і здатність відобразити його засобами іноземної мови. [6, 7]

Стрімкий розвиток інформаційних технологій викликає значні зміни і в освітньому процесі. Введення дистанційного навчання забезпечує інтерактивну взаємодію між студентом, викладачем та інформаційним ресурсом, що відображає усі компоненти, притаманні освітньому процесу, здійснені в інформаційному середовищі при реалізації потенціалу ІКТ. Дистанційне навчання, організоване в інформаційному середовищі, дозволяє студентам виявляти самостійність при виконанні завдань, розвивати мислення та творчу активність.

Слід також підкреслити, що професійно-значущі для майбутнього спеціаліста дії та операції – аналіз, синтез, зіставлення, прогнозування, відновлення цілого за його складовими, висунування та захист гіпотез – органічно входять у всі види вищеписаної навчальної діяльності, процесуальна сторона якої носить аналітико-синтетичний характер і вимагає застосування всіх цих операцій. Ці дії, будучи спільними для творчої діяльності в будь-якій галузі, можуть широко використовуватися у подальшій практичній роботі.

Список літератури

1. Richards J.C., Rodgers T.S. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press, 2000. – 174 p.

2. Erica Baker, Breanna Trygg, Patricia Otto, Margaret Tudor, Ph.D. and Lynne Ferguson *Project-based Learning Model, Relevant Learning for the 21st Century*, Pacific Education Institute, 2011, [Электронный ресурс] // URL: www.pacificeducationinstitute.org.

3. Richards J.C. *Communicative Language Teaching Today*. – New York; Cambridge : Cambridge University Press, 2006. – 136 p.

4. Davis, C. & Wilcock, E. (2006) *Teaching materials using case studies*. UK Centre for Materials Education, Higher Education Academy. <http://www.materials.ac.uk/guides/casestudies.asp>

5. Garvin, D. (2004). *Participant-centered learning and the case method: A Case study teacher in action*. Harvard Business School. http://Garvin, 2004/multi-media/pcl/pcl_1/start.html

6. Huggett R. *Business Case Studies*. – Cambridge. Cambridge University Press. 2000. – 241 p.

7. Dudley-Evans T., St John M.J. *Developments in English for Specific Purposes*. – Cambridge: Cambridge University Press, 2008. – 238 p.